ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರಹ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ರಾಜಕೀಯ ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ತರಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನಂತರ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿ ಎಂದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

†ಶ್ರಿ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಜೆಸ್ಸಗಿರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಾತನು. ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಆಪಿತಕರ ಘಟನೆ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆ ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಸಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರರು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಯವಾಗಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಕು, ಚೂರಿ, ಸೈಕಲ್ ಚೈನು, ಇಂಥವುಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಾದರೆ ಈ ಸದನ ಇರುವುದು ಖಂಡಿತ ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಡುಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ಪೋಲೀಸರ ಕಣ್ಣೆದುರಿನಲ್ಲೇ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಘಟನೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪರಸ್ಪರ ಹಿಂಸೆಗಳಿಂದಲೇ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೈ ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ತಮ್ಮ ಮಾನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Statement by the Chief Minister

re : **attack on the recidence of Sri A. K. Subbaiah M. L. C Slum dwellers.**

SRI D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Sir, according to the reports I have received, at about 10 a.m. this morning about 100 Banashankari slum dwellers included about 50 ladies took out a procession from Banashankari shouting slogans against Sri A. K. Subbaiah Leader of the Opposition in the Legislative Council, for making allegations in the Council against Shri Shivanna, a member of the Council, that Shri Shivanna collected money from them promising allotment of sites and thereby encouraged them to put up huts at Sarabandepalya. One CAR van with Armed Reserve Constables and a mobile van with a S.I. and a few constables followed the procession

from Gopal Gowda's Square upto Shri A. K. Subbaiah's residence stet located on Jayamahal Main road. The incharge Sub Inspector of Police, Munireddypalya Police Station and one Head Constable and 3 Police Constables from Munireddypalya Police Station were immedi'-ately posted at the residence of Shri A. K. Subbaiah as a precautionary measure. The processionists, after reaching Shri A. K. Subbaiahos residence, demanded to meet him as they wanted to present a memorandum and express their resentment against the false allegations made against Shri Shivanna, M.L.C. The Police informed them thit Sri A K. Subbaiah was not in town. But they did not belive thes and went on shouting slogans. After some arguments with the Police, they said they would hand over the memorandum to the P.A. to Shri Subbaiah and Shri Nagarajappa and Muniyappa, the leaders of the Procession rushed into the house met Sri Devaiah, brother-in-law of Shri A. K. Subbaiah who told them that Sri A,K. Subbaiah was not in the house and out of station. They handed over a memorandum to Sri Deviah and then were waitnig, The Police chased them away. The gathering ran into the neighbouring house. Meanwhile, one among the processinists, who was drunk, suddenly pulled out the name board of Sri A.K. Subbaiah, put outside the gate and broke it. Some other person burnt a sheet of paper on which the name Sri A.K. Subbaiah with his caricature was drawn. The Circle Inspector of Police, Yeshwanthpur Sub Division who reached the spot also chased away the gathering. Two or three stones were pelted towards the Police which fell inside the house. One stone hit a flowere pot damaging it. The crowd was dispersed. The Senior Police Officers including the Commissioner of Police, visited the spot immediately, met Smt. Subbaiah and assured all protection.

Sri Devaiah has given a complaint to Police at 2-30 p.m, A case of riot and mischief has been registered and six persons have been arrested. The Sub Inspector of Police who failed to take effective action to prevent the mischief is being dealt with departmentally.

The Police registered cases under Sections 143-147 and 426 etc., of I.P.C. Sir, I have got a copy of the complaint given by Sri Devaiah, to the Commissioner, and I don't think I need read that. Of course, here, the allegation is that he suspects thisto be the handin work of Sri Shivanna, M.L.C. and that the Police did not take preventive action. That is the complaint given.

Now, Sir, so far as this matter is concerned it should not have happened and the hon. Members who have raised the issue have condemned it. I do not hesitate to equally condemn such action on the part of anybody. One point Mr. Laxmi Sagar, hon. Deputy Leader

of the opposition has raised is : 'Why were these peole allowed to go in the streets ?' Sir, I think he knows better than I. Unless there is a prohibitory order, how can we do it ? Every day, we see so many processionists. Even yesterday, a big procession was there to present a memorandum by MICO people or somebody else. If we prohibit, then only they cannot come ; but at the moment there is no prohibitory order and therefore, it is not possible to say that they should not move in the street.

There are several types of processions that go on ; Some times, they shout slogans for and against every person who matters in politics. Therefore, the procession cannot be prevented from going. That was in accordance with law. They have the right to take out the procession unless there is a prohibitory order. To that extent, no body could be blamed as to why it was not prevented. After having gone to Mr.Subbaiah's house, whatever damage or mischief or abuses they have hurled, could that have not been prevented is a question as he has pointed out That is why I have stated that those lapes on the part of the people who were responsible for looking to the affairs and maintenance of proper bundobust and law and order will have to be looked into and disciplinary action will have to be taken as and when we find out who is responsible. In this connection, I carefully and very watchfully listened to the Hon'ble President of the Janatha Party who expects Government to see that such things do not happen and also who wants that the political motive behind, if there is any, should be found out and they must be dealt with. Of course, there I have nothing to say but it is a matter which has to be investigated. I agree. One other apprehension or the disappointment he mentioned was regarding the Police attitude even after the new I.G. of Police took charge and in spite of that, things are going on. In this connection, if you bear with me I would like to say that it is not merely become a new I.G.P. has come or an old I.G.P. was there, such things are happening. I would say that such things do happen in this country, whoever may be there. This political game is not being played at all times. I am not saying that X.Y or Z is responsible because I cannot come to any conclusion now. Generally speaking, I think the hon. Member agrees with me, in his experience too, that men in politics I am not referring to any political party or any individuals-some times do not care to play the political game. They do take some times the methods other than fair *i.e.*, undesirable methods and even violent methods. I myself had the experience of these violent activities while I was in power as well as outside the power too and on many an occasion, somehow I have escaped unhurt. So, this is more or less in the air. When

I am saying this, let me be clearly understood, I am a person never to encourage this violence or kind of vengeance and as a result of that to act upon one's anger. This, of course, in a democratic set up, leads to a situation where perhaps people may lose faith in democracy. I entirely agree with him since I know him and know his mind. He is also a person who never like to subscribe and perhaps, he will believe me when I say that I am of the same opinion and of the same mind that such undesirable activities on anybody's part should not be encouraged.

About the incident that Mr. Deve Gowda mentioned regarding the Indian Express, it is true. It appears that about 15 days ago, the same set of people did go and gave a memorandum to the Editor of Kannada Prabha. According to the report, no untoward thing has happened; They might have spoken or shouted slogans against somebody but no untoward thing has happened and no complaint has been received so far. So, there was no question of taking any action.

Mr. J.H. Patel, the Hon, Member from Channagiri has spoken on this matter. I am very happy to day, Sir, when he so emphatically said about violence being not encouraged. Such an encouraging and heartening hearing that I had from his mouth to day. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರಿಗೆ ವಯಲೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಬಹುಶಃ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನುಡಿದದ್ದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ನಾವು ಹೋದ ಹೋದ ಕಡೆ ನಮಗೆ ತಲೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಧೈರ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಪಾಳೇಗಾರರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ :—ನಾವು ಪಾಳೇಗಾರರು ಅಲ್ಲ ನೀವು ಪಾಳೇಗಾರತನವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಪಾಳೇಗಾರತನವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ಜನರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ :—ಆ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನೀವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ದಿವಸ ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನು ತೋಚುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅವರಿಗಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು ಅದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು, ಬಿಡಬಹುದು.

ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂದು ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಖಂಡನೀಯ. ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ ಕಚೇರಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಗುಂಪಿನವರು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಮೆಮೋರಾಂಡಮ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದು ಸತ್ಯಾಂಶವಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಗುಂಪನ್ನು ಚದುರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆ ದಿವಸ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಅವರು ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಚದುರಿಸಿದರು ಆ ದಿವಸ ಹಲ್ಲೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣರಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರ ಮುಖಂಡರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊದಮೇಲೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಂಥ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಮುಖಂಡರು ಯಾರು ಯಾರು ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಬಂದಿತ್ತು ಕೆಲವು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ ? ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ? ಯಾವುದೊ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಹೋಗುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪು ತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗೆ ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ, ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ೨೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಜನರನ್ನು ಯಾರೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ವಿಷಯ. ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾನೇ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಬಡವರು, ದಲಿತರು, ಮುಂತಾದವರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೋ ಮುಖಂಡರು ಇದರ ಹಿಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :-ಒಂದೊಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಮುಖಂಡರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕಾರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರಲ್ಲೇ ತಿಕ್ಕಾಟ, ಜಗಳ ಇರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ :—ನಾನು ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂಥ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ, ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದಂಥ ಜನರನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಬಲೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಪರ್ಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾದಾಗ ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರ ಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇರಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಆತಂಕ ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀವು ನಾಲ್ಕು ಜನಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಿದರೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೇಲೆ

ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲಾಖಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ನಂತರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

MR. SPEAKER :—This matter was raised under rule 312 by Sri A. Lakshmisagar, Deputy Leader of the Opposition Sri J. H. Patel and Sri H. D. Devegowda. A reply was given by the Leader of the House and he has also assured that departmental action will be taken against the concerned persons. Hence, this matter is treated as closed.

The Hon. Minister for Finance will reply tomorrow at 12-00 NOON., on general discussion. Therefore, I request the hon. Member to complete their speeches by 12-00 NOON tomorrow.

Now, the House stands adjourned to meet again tomorrow at 9-00 A. M.

The House adjourned Ten minutes past Six of the Clock to meet at Nine of the Clock on Thursday, the 12th April 1979.